

Die Handeling van die Apostels: Die Joodse Raad se reaksie op Petrus se voordrag (Hand 4:13-22) – Francois Malan

4:13 Die Raad het uit die optrede van die twee apostels gesien (*theoreō*) hoe vrymoedig hulle is en deur ondervraging uitgevind (*katalambánomai*) dat hulle ongeleerde mense is (*agrammatoi* wat nie formele opleiding gehad het nie, ongeletterde vissers, Luk 5:2,10), en leke (*idiōtai* – sonder formele onderrig in 'n spesifieke veld, hier waarskynlik die terrein van die Skrifte). 'En die raadslede was **verwonderd** oor die vrymoedige optrede van die eenvoudige manne. En het hulle herken, dat hulle saam met Jesus was.'

Lukas skilder weer 'n indrukwekkende teenstellende beeld: aan die een kant die **vreugdevolle geloof** van die apostels, bewus van die oorwinning van Jesus oor sonde en dood, en sy wondergenesing van die lamme. Aan die anderkant die stomgeslane verwonderde raadslede. Hulleherken die apostels as volgelinge van Jesus (wat hulle laat kruisig het); as ongeleerde eenvoudige mense van die

volk; hulle
verstommende vrymoedigheid wat nie as aangeklaagdes optree
nie, maar as
aanklaers van die Raad, as uitlêers van die Skrif en
verkondigers van Jesus se
opwekking deur God, en van die genesing van die lamme deur dié
Jesus wat hulle
doodgemaak het (vgl. ook die Jode se verwondering oor Jesus
wat die Skrifte ken
sonder dat Hy dit bestudeer het (Joh 7:15), dat Hy hulle
geleer het soos iemand
wat gesag het en nie soos die Skrifkenners nie (Mark 1:22).

4:14 Maar omdat hulle die man
wat genees is by Petrus en Johannes sien staan, het hulle **niks
om dit te
weerlê nie** (*anteipen*). Langs hulle, sonder om 'n woord te sê,
staan
die geneesde man, wat hulle almal as die lam bedelaar ken. Sy
wondergenesing is
'n sprekende getuienis van wat gebeur het. Verleë swyg die
Raad. Nie een van
die apostels se teenstanders kon die apostels se wyse woorde
wat Jesus in die
oomblik aan hulle gegee het, weerstaan of weerlê nie
(*anteipen*, Luk
21:15). Teen die Skrifgegronde (Hand 4:11) Christusboodskap,
wat Jesus die
apostels in die mond gelê het, het die Jode geen steekhoudende
argument gehad
nie. Ten spyte daarvan bly hulle verstok, soos teenoor Jesus
se pogings om
hulle bymekaar te maak soos 'n hen haar kuikens onder haar
vlerke (Luk 13:34;
vgl. Joh 5:39-40). Hulle harte is afgestomp (Volgens Matt
13:15 haal Jesus

Jesaja 6:9-10 aan; ook in Joh 12:40; Hand 28:26-27). Hulle sien nie die enigste logiese gevolgtrekking nie: Jesus het deur sy volgelinge die wonder bewerk en ons was verkeerd om Jesus se kruisiging te eis (Luk 3:23).

4:15 Nadat hulle die apostels en die geneesde man beveel het om uit die Raad(saal) uit te gaan (*keleuō* het die idee van met gesag en/of geweld te beveel), het hulle met mekaar beraadslaag. Die hoë raad het belaglik gelyk. Die ongeletterde volgelinge van Jesus het hulle op hulle neuse laat kyk. Maar hulle bewaar die skyn van gesag. Agter geslote deure soek hulle 'n uitweg uit hulle verleentheid. Lukas stel die **onbeholpe Joodse leiers** teenoor die jong oortuigde gemeente aanskoulik voor.

4:16 Radeloos vra hulle vir mekaar: 'Wat gaan ons met hierdie mense doen? Want dat 'n kennelike teken deur hulle geskied het, is vir al die inwoners van Jerusalem duidelik, en ons kan dit nie ontken nie.' Hulle vraag toon duidelik hulle hulpeloosheid teen die manne se aanklag en getuienis, en hulle moeilikheid om uit die pynlike situasie uit te kom. Vir al Jerusalem se inwoners wat die lam man jarelank geken het, is sy genesing 'n klinkklare wonder van God, en word daar oral gepraat. Dat die raadslede nie die genesing kan ontken nie bevestig die wonder daarvan, maar

hulle radelose vraag

wys ook hulle **onwilligheid** om dit as 'n getuienis oor Jesus te aanvaar.

Hulle sou dit graag wou ontken. Maar hulle onwilligheid om dit te glo toon die

verhardheid van hulle harte (vgl. dieselfde verhardheid in Joh 12:37-43 dat

hulle nie in Jesus geglo het nie ten spyte van die baie tekens wat Hy in hulle

teenwoordigheid gedoen het).

4:17 Die besluit van die Raad

hou nie veel in nie. Dit praat nie van straf nie, maar hulle wil die apostels

stuit deur hulle met kwaai woorde te dreig. Hulle wil die volk probeer red uit

die invloed van die apostels. 'Maar sodat dit (die verkondiging van Jesus se

opstanding en kragvolle werking) nie verder onder die volk versprei nie (*diamenō*

versprei, kan ook beteken nie verder of langer onder die volk bly bestaan nie),

laat ons hulle **dreig** (*apeileō* dreigdat ons hulle leed sal

aandoen as hulle nie luister nie) om met geen mens meer te praat op grond van

hierdie naam nie.' Omdat hulle nie kan ontken dat hier 'n kennelike teken

plaasgevind het nie, probeer hulle die oorvertel daarvan stopsit. Hulle waag

egter nie om die apostels te veroordeel as valse getuies nie, want die geneesde

man staan daar lang hulle. Hulle noem ook nie die gevaarlike Naam Jesus

Christus nie, maar verwys slegs na 'hierdie naam,' en ook nie na die

verkondiging van Jesus nie, maar slegs na 'dit,' hierdie saak,

met ander woorde
die geloof in Jesus, om so die uitbreiding van sy gemeente te
stop. Hulle
veroorloof hulleself om, van die uitspreek van die Jesusnaam
wat die wonder
laat geskied het, verder te gaan en 'n verbod te plaas op alle
verkondiging en
noem van die Naam Jesus – God se Messias wat Hy vir hulle
gestuur het.

4:18 Hulle het hulle toe
geroep en beveel om glad nie meer te praat (*fthengomai* nie
eers 'n
geluid te maak nie) en geensins te verkondig in die Naam Jesus
nie – die Naam
enigsins te noem nie. Onder die Jode was dit gebruik om nie
die Naam van God, *Jahweh*,
uit te spreek en so miskien ydellik te gebruik/misbruik, nie
(vgl. Eks
20:7. *Jahweh* beteken 'Ek is' hier werkend teenwoordig, Eks
3:14-15).
Ironies plaas hulle nou dieselfde **verbod op die noem van die
Naam Jesus**,
wat hier teenwoordig is en deur sy volgelingen werk. Eintlik is
dit 'n
onbedoelde erkenning van Jesus se Godheid. Dit kom as opdrag
van die hoogste
raad van die Jode. Die bevel gee dan aan die Raad die wetlike
grond vir hulle
verdere optrede teen die apostels, as hulle nie sou luister
nie, soos by die
tweede verhoor geblyk het (Hoofstuk 4).

4:19 Teen die Raad se
verwagting werk hulle dreigement toe nie. Petrus en Johannes

daag hulle eintlik

uit. As antwoord op hulle dreigement kom die apostels met 'n **opdrag aan die**

Raadslede: 'Oordeel julle, is dit voor die aangesig van God (as Regter) reg

om eerder na julle te luister as na God.' Die apostels beroep hulle op die

raadslede se sin vir geregtigheid voor God wat die veel hoër gesag as die

Sanhedrin is. Die vraag is of die Raad se besluit nie juis teen die wil van God

is nie, hulle wat juis voorgee dat hulle die wet van God handhaaf.

4:20 Die slot van die apostels

se betoog is 'n baie besliste keuse aan hulle kant en stel dit aan die Raad om

'n besliste keuse te maak. 'Want ons, **ons kan nie swyg** (nie praat) oor

wat ons gesien en gehoor het nie.' Daarmee verwys hulle na wat hulle van Jesus

gesien het (sy wonders, dood, opstanding en sy genesing van die lam man), en

gehoor het (o.a. Jesus se opdrag om sy getuies te wees in 1:8; maar veral sy

hele onderrig aan hulle). Omdat hulle aan Jesus gehoorsaam is, weier hulle om

die Raad te gehoorsaam. Daarmee eis hulle eintlik dat die Raad sy besluit moet

verander. Hier begin die eerste konflik tussen Christene en die Joodse

owerheid, wat later uitloop op die skeiding tussen die kerk en die sinagoge.

4:21 Die Raad was in 'n dilemma geplaas en hulle reaksie is

baie treurig en swak vir die hoogste Raad van die volk. Hulle maak toe nie die keuse nie en bly by hulle standpunt oor Jesus; maar die volk het almal God geprys oor wat gebeur het. Die volk meen almal dat die genesing God se werk is, deur die apostels van Jesus. Die Raad was duidelik skrikkerig vir die volk en wou hulle invloed by die volk behou. Omdat die volk die genesing beskou het as 'n goeie daad aan 'n lid van die volk sou die Raad invloed by die volk verloor as hulle teen die apostels optree. Hulle kon ook geen werklike grond vir 'n klag of straf vind om die apostels te kan straf nie. Hulle moes eintlik erken dat die volk en die apostels reg is om die genesing as God se werk te sien, maar hulle wou niks weet van Jesus nie. Al wat hulle kon doen was om die apostels **net meer te dreig en toe los te laat**. Dit wys nóg meer hoe swak die Raad se saak was.

4:22 Vir meer as 40 jaar was dit bekend dat die man lam gebore is en vir sy volwasse jare as bedelaar by die tempel gesit het (Hand 3:2,10). Hy was deur almal as ongeneeslik beskou. Sy ouderdom verhoog die wonder van sy genesing. Dat hier 'n **wonderteken van God** plaasgevind het, was vir almal duidelik. Selfs die Raad noem dit 'n onmiskenbare teken (4:16). 'n Teken (*sêmeion*) is 'n wonder met groot betekenis. Elke onbevooroordeelde mens sou erken dat die genesing 'n teken is dat God hierdie genesing bewerk het. Ná Jesus se opwekking van Lasarus uit die dood het die Raad ook bymekaargekom en radeloos gevra: 'Wat gaan ons maak? Want hierdie man doen baie tekens. As ons hom so laat aangaan sal almal in hom glo...' (Joh 11:47-48). En nou, nadat hulle Hom laat doodmaak het, is hulle weer radeloos oor een van Jesus se tekens wat bewys dat Hy opgestaan het en lewe, om met sy werk voort te gaan deur sy dissipels.

Skrywer: [Prof Francois Malan](#)